

Бурят УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган.

№ 182 (8707) | 1958 оной августын 3, воскресени | Сэн 20 мүнган

Мүнөөдэр советскэ түмэрзамшадай найндэр

Нүхэдөө амаршалнаб

Би 1917 онһоо хойшо түмэр харгын транспортда таһалгарагчар дашагмдуулан, мүн түмэр замай транспортда һайгаар хүдэлмэрилһын тэмдэглэн, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиум имэ хунууды Хүндэлэлэй Грамотаар шагнаа:

1. **Баташев Монсей Давыдович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой котельнэ цехын ахалагша мастер.
2. **Блинов Павел Филиппович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Заудинск станцида дежурлагша.
3. **Бухаров Георгий Андриянович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Галууга-Нуурай станцин паровозно депогой машинист.
4. **Веркин Василий Иванович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой паровоз залдалга цехын бригадир.
5. **Власов Александр Васильевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай албанай 11 дистанцин газарай полотногой мастер.
6. **Вождаев Дмитрий Харитонович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удэ станцин ахалагша залууршан.

7. **Геранина Мария Ивановна**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын вагонно депогой слесарь-автоматчик.
8. **Голчин Николай Васильевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай албанай 13 дистанцин слесарь.
9. **Гордиенко Михаил Антонович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой техникескэ таһагай технолог.
10. **Горющенко Василий Исавич**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой паровозо-хабаралгын цехын слесарь.
11. **Григорьева Мария Екимовна**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой котельнэ цехын токарь.
12. **Дабеева Мария Лудуповна**— Зүүн Сибирин түмэр замай дохёо тэмдэгэй холбооной 7-дохи дистанцин кассир-счетовод.
13. **Дёмин Павел Алексеевич**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой вагон бүрилдүүлэг цехын мастер.
14. **Егоров Василий Степанович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Галууга-Нуурай станцин паровозно депогой кадрнуудай таһагай начальникник.
15. **Коширкина Екатерина Спиридоновна**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын паровозно депогой компрессоров машинист.
16. **Кириллов Георгий Семенович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын паровозно депогой машинист.
17. **Кичин Иван Матвеевич**—

Хэһэн ажалыемни түрэл парти, правительствомнай үндэрөө сэгнжэ, Ленинэй ордентоор, «Эхэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үсдэ шэн габьяатайгаар ажаллаһанай түлөө» медалаяр, «Хүндэтэй түмэрзамшанда» гэнэн 2 значкогор шагнажа, наһатай болоһон намайе ехээр баярлуула бэлэй. Эхэ ороноингоо үндэр хайрада хүртэһэн бишье одоол шадал мэдүүлэн 60 наһа хүртэрөө ажаллаад байһан хүбүүд, басагадай амаршалта гарахем дурадхаа һэн.

Мүнөөдэр түмэрзамшадай найндэгэй боложо байхада урдэн сугтаа хүдэлһэн үетэн нүхэдөө, мэргэжэлдээ хургаһан хүбүүд, басагада халуунаар амаршалаад, удаан сар соо элүүр мэндэ ажаллажа, үшөө ехэ амжалтанууды туйлахыһе хүсэнэб.

Белял Сайфудинов, пенсионер.

Уб улаахан бүд дээрэ аятай гоёор аржытар бэшжэр-хихэн «Түмэрзамшадай бүхэсоюзна найндэрые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаа» гэнэн лозунг Улан-Удын паровозо-хабарилгын депогой үүдэн дээрэ холоһоо харагдана. Эндэх коллектив тэрэ уриада эрхимээр харюусан ажаллана. Депогой аяар арба найман цех найндэртэ зориулжа абанан уялтанууда барандаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэб. Тэдэнэй дундаһаа онсо илгарһан үргэлгын, бэлдэхэлгын цехүүдэй ажал хүдэлмэри хаража үзэ.

Ноб ногоохон үнгэтэй хэдэн паровоз хойно хойноһоо жерылдэн зогсожо байхан харагдана. Тэдэни заводһоо һаял гаргагдан гэхээр шэнэ. Теэд эдэмнай хуушан, эбдэрхэй паровозууд байһан аад, депогой хэдэн цехүүдтэ хүдэлмэришэдэй эршэтэ гараар шэнэлэн заһагдажа, шэрлэдгээд, ээлжээтэ аянда мордохоёо эзлэһэнхэй байна ха юм.

Тээ тэрэ байһан паровозы мүнөөдэр дүүргэжэ гаргабади. Энэмай август нарын түсэбтэ орохо юм, гэжэ паровоз заһабарилгын бригадын бригадир нүхэр Шербаков эгээл захын паровозы заана. Тэдэнэр июль һара соо 8 паровоз заһабарилан гарха ёһотой аад, тэрэнэе июлинь 26-да дүүргэһэн байха юм. Энэ брига-

БурАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ ПРЕЗИДИУМАЙ УКАЗ ТҮМЭР ЗАМАЙ ТРАНСПОРТЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ ПРЕЗИДИУМАЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түмэрзамшадай Бүхэсоюзна үдэрөөр дашагмдуулан, мүн түмэр замай транспортда һайгаар хүдэлмэрилһын тэмдэглэн, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиум имэ хунууды Хүндэлэлэй Грамотаар шагнаа:
1. **Баташев Монсей Давыдович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой котельнэ цехын ахалагша мастер.
2. **Блинов Павел Филиппович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Заудинск станцида дежурлагша.
3. **Бухаров Георгий Андриянович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Галууга-Нуурай станцин паровозно депогой машинист.
4. **Веркин Василий Иванович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой паровоз залдалга цехын бригадир.
5. **Власов Александр Васильевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай албанай 11 дистанцин газарай полотногой мастер.
6. **Вождаев Дмитрий Харитонович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удэ станцин ахалагша залууршан.
7. **Геранина Мария Ивановна**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын вагонно депогой слесарь-автоматчик.
8. **Голчин Николай Васильевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай албанай 13 дистанцин слесарь.
9. **Гордиенко Михаил Антонович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой техникескэ таһагай технолог.
10. **Горющенко Василий Исавич**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой паровозо-хабаралгын цехын слесарь.
11. **Григорьева Мария Екимовна**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой котельнэ цехын токарь.
12. **Дабеева Мария Лудуповна**— Зүүн Сибирин түмэр замай дохёо тэмдэгэй холбооной 7-дохи дистанцин кассир-счетовод.
13. **Дёмин Павел Алексеевич**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой вагон бүрилдүүлэг цехын мастер.
14. **Егоров Василий Степанович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Галууга-Нуурай станцин паровозно депогой кадрнуудай таһагай начальникник.
15. **Коширкина Екатерина Спиридоновна**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын паровозно депогой компрессоров машинист.
16. **Кириллов Георгий Семенович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын паровозно депогой машинист.
17. **Кичин Иван Матвеевич**—

Зүүн Сибирин түмэр замай барилгын 3-дахы участогай барилгын мастер.
18. **Кравцов Яков Андреевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын вагонно участогай техникескэ харуулалгын пунктын халаанай мастер.
19. **Латкин Александр Гаврилович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой ээд шудхалгын цехын мастер.
20. **Лизунов Владимир Николаевич**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой теидернэ цехын харуулагша.
21. **Ликомидов Владимир Иванович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын отделенин электросиловой ажахын секторэй начальникник.
22. **Лисовский Юрий Александрович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой металлческа түхээрлэгнүүдэй цехын слесарьнүүдэй бригадир.
23. **Натаров Балдан Аюшеевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай Онохой станцин ахалагша залууршан.
24. **Никонов Николай Иванович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Темлюй станцин ахалагша залууршан.
25. **Пакулов Гавриил Павлович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Горхон станцин паровозно депогой начальникник.
26. **Патрихеев Иван Григорьевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай албанай 14-дехи дистанцин замай ахалагша хүдэлмэрилэгшэ.
27. **Путина Мария Ерофеевна**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой котельнэ цехын трубирик.
28. **Рыбинский Валерия Владимирович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын отделенин начальникник.
29. **Сайфудинов Белил Салихович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын паровозно депогой түмэрш дархашуулай цехын бриадир.
30. **Свирина Мария Михайловна**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой ахалагша бухгалтер.
31. **Семенов Григорий Яковлевич**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой ээр ээбсэгэй цехын слесарь.
32. **Серебряков Яков Андреевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай байшан, барилгануудай табадахи дистанцин пешэншэн.

БАСР-эй Верховно Советэй Президиумай Түрүүлгшэ **Д. ЦЫРЕМПИЛОН,** БАСР-эй Верховно Советэй Президиумай Секретарь **В. ОСТРОВСКАЯ.**

Улан-Удэ, Советүүдэй байшан. 1958 оной июлинь 31.

33. **Сивак Михаил Сергеевич**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой паровозой мөөринүүдэй цехын ээр ээмсэг хурсадагша.
34. **Слугин Александр Сергеевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удэ станцин вагонно депогой түмэршэ дархан.
35. **Соколов Гавриил Емельянович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой түмэршэ дархашуулай цехын дархан.
36. **Столяров Юрий Петрович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой механо-бүрилдүүлгын цехын фрезеровщик.
37. **Тарнопольская Ирина Максимовна**— Зүүн Сибирин түмэр замай Тальцы станцида дежурлагша.
38. **Тимошкин Александр Васильевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын деподо дежурлагшын туһалагша.
39. **Тютюнченко Павел Емельянович**— Зүүн Сибирин түмэр замай дохёо тэмдэгэй болон хэлхээ холбооной Улан-Удын дистанцин ахалагша электромеханик.
40. **Федоров Иван Филиппович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой шэрэм шудхалгын цехын комплексно бригадын бригадир.
41. **Черных Владимир Семенович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой вагон хабаралгын цехын слесарьнүүдэй бригадир.
42. **Шавель Ефим Леонтьевич**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой паровозо-механическа цехын токарь.
43. **Шаловалов Петр Яковлевич**— Зүүн Сибирин түмэр замай Дивизионнай станцин ахалагша залууршан.
44. **Шолохов Иван Александрович**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой арматурна цехын слесарь.
45. **Шербакова Варвара Александровна**— Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой түмэршэ дархашуулай цехын алхын машинист.
46. **Шукин Иван Иванович**— Зүүн Сибирин түмэр замай Улан-Удын паровозно-депогой машинист-инструктор.
47. **Язовский Иван Александрович**— Зүүн Сибирин түмэр замай албанай 16-дахы дистанцин бригадир.

Улан-Удэ станцин паровозно депогой машинистнуудай дунда дэлгэрһэн эхэндэ ахалагша машинист В. Ольховик, халаанай машинист И. Черевин, гэгшэдэй хугалбарилгад бригадынхид һайн дүнгүүды харуудат юм. Энэ эхэндэ июль һарында түсэбэе хоо үлүүлэн дүүргэхэһэ гэдүүр, һара 20 тонно нүүрһэ алмаа. Зурга дээрэ: энэ бригадын гэгшүүд гарахында урда тээ паровозойнгоо урда һууна. М. Гончиной фото.

ХҮДЭЛМЭРИШЭН АНГИИН ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

Мүнөөдэр бүхы совет арад түмэр замдай заншалта Удэрые үглөөһөөр ашаар хайндэрлэжэ байна. Энэ найндэр хадаа политикэ болон ажалай айхабтар эхэ зэргэ оршон байдалда үнгэрэжэ байна. Түмэр замдай жэлнүүдтэ үнгэргэгдэһэн түмэрзамшадай Удэрыһе хойшо най болон уласхоорондын удахтай хэдэн арбаад собитнууд болон байха юм. Манай орондо үлэһэн машинистин үйлдбэрлэгэ байса хүжөө, мүн хүдөө хадашы гүгэн турын удахшай эхэһэн хубилалтанууд болон, саашаада хурдан түргэнөөр хөгжөө арга боломжон олоһон. Тихэдэ эдэе хоол, пролетариатин түүхэй хэрэгсэлдэ эмзэг дэлбэг болгохо таһаар коммунистическэ байгуулагшанууд зорилгонууды ойрын үндэт хэрг дээрнэ бөөдүүлгэ тула совет арад эдэбхи эхэргэ тэмэжэ байна. Тэдэнэй ца манай Зүүн-Сибирин түмэр замдай хүжэлтэн замаар урарт-дашжа байһай.

Тайша оной түрүүшын хахадта Зүүн-Сибиринхид түсэбөө гэдүүр манган вагон ашаа шэрэхэдэ, 450 мянган модо, 450 мянган нүүрһэ шэрэб. Тихэдэ түсэбшад ажалайн бүтээсэ ондонойхиноо 8,5 процентээр шэлээ, ашаа шэрэлгын өөрын сэн 5,8 процентээр дооһуулагдаа. Мүн Зүүн-Сибирин түмэрзамшаар электровозууды тарилгын хүдэлмэришэн нилээд ехэ хүдэ дүүргэдэ.

Эршэлэн түмэр замай Улан-Удын отделенинхидшье һайндэргөө улан урдэн үзэгдөө харагдаа-дүнгүүды туйлаба. Улан-удын түсэбшад болон тарна талха гэхэ хахад жэлэйнгэ түсэбэе зорлоһе урид дүүргэ һэн. Тихэдэ вагоннуудай эрьсэ түсэбөөр ашаалаһанһаа 1,6 часаар түрүлдэжэ, хахад жэлэй түсэб 42 процентээр дүүргэгдэһэн бай-В. Арабаев түсэбшад тургуулгэ Улан-Удын түмэрзамшадай хүдэлмэришөө дүй дүршэлтэй боло, эдэбхи ехэтэйгээр ажалла-һан үрэ дүн боло.

Эрбээ үнгэрһэн жэлнүүдтэ нэгэ километр дээрэ 400 километр дээрэ ябадаггүй һаа, байгша апрель һарада 411, июньдэ— 411 километр ябажа байгаа. Мүнөө жэлнүүдтэ 500 километр хүдэлмэришэ абана. Энэ туйлалтаараа гэрхохон улан-удынхид поезд-даа бүри хурданаар ябуулжа, һаа шэрлэгэ үдэр бүри ехэдэжэ. Унгэрһэн хахад жэл соо локомо-тай бригаданууд хүндэ ашаатай шахуу составууды шэрэжэ, баринаа гэдүүр 120 мянган тонна ашаа арадайнгаа ажахыда урда. Тихэдэ хүндэ ашаа шэр-шэд нэгэ миллионһоо дээрэ түг-дэ алмалта хэһэн байна.

Республикнай түмэрзамшадай да тэдэни хөгжэлтын замаар эдэһэн социалистическэ мүрьсөөн гэнээр дэлгэрэнхэй. Энэ мүрь-шэд оролсон түмэрзамшад ма-нда, техникэе бүтээсэ ехэтэйгээр алаһын, мэргэжэл шадабарья

ЭВТЭЙ АЖАЛША КОЛЛЕКТИВ

Удэрыһе дааба-рине 320 процент-һэ дээрэ дүүргэдэг слесарь, токарнууд энэ бригадада олон. Тэдэнэй тооло К. Савелов, В. Гнеушев, П. Дондуков, Х. Климушкин гэгшэд ороно. Ажал хүдэлмэришөө үнэн зүрхэнһөө хандадаг эдэ хүдэд депогой профсоюзна комитетэй зүгһөө нэгэнтэ бэшэ һайшаал, шанда хүртэжэ байдаг юм. Гадна, токарнууд В. Соколов, В. Орлов гэгшэд удэрыһег даабарине аяар 368 процентдэ хү- гэнэ.

Тингэжэ энэ коллективэй удэрыһөө үдэртэ ажалай шэнэ жалтанууды туйлажа, депога Хүндэлэлэй самбарта олон түрү шүүлэнгэ нэрэ бөшүүрлэнхэй. Депогойнгоо комсомолой комитет, дамжуулгын Улаан тугые нүхэ Семеновой бригада бүхөөр барин-хай.

Депогой паровоз заһабарилга-шад энэ оной түрүүшын хахад жэлд гүрэнэй зөөрине 1.200 мянган түхэригөөр алмаһан байна. Манай коллектив өөһэд хоорондоо дэлгэрһэн социалистическэ мүрьсөөндэ бултаараа оролсожо, бүхэсоюзна түмэрзамшадай һайндэрые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаа байнаби,— гэжэ депогой паровоз заһабарилгын цехын начальнигай орлогшо нүхэр Н. С. Микшик омогорхон хөөрэнэ.

Р. Цыдылов.

ЭЛДЭБ ЫОНИН

Ажалай бүтээсэ дээшэлнэ

Хорин аймагай промкомбинатай хүдэлмэришэд энэ оной түрүүшын хахад жэлэй хүдэлмэрин дүн зүбшэн хэлсэхэдээ, июлингээ түсэбье болзорхоон урид дүүргэхэ гэж шидэһэн байгаа.

Тэдэнэр хэлэһэн үгээс бодото хэрэгээр бэхжүүлээ. Харын эхин-нээ хойшо үйлдэбэрингөө даалгари дүүргэхын түлөө социалистическэ мурьсөө дэлгэрүүлжэ эхилһэн юм. Комбинатай олонхи хүдэлмэришэд нормоёо үдэр бүхэндэ 115—120 процент хүрэтэр дүүргэдэг байба. Хүдэлмэришэдэй

бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллаһан дээрһэнэ харын программа болзорхоо дүрбэн хоногоор урид дүүргэдээ. Тингэжэ комбинат үнгэргэһэ харада түсэбһөө гадуур 50 мянган түхэригэй продукци гаргаһан байна.

Мурьсөөнэй түрүүшүүлэй зэргэдэ моторист Аносов, модо бэлдэхэлгын бригадын бригадир Машанов, хирпинсэ сохигшод Степанов, Дубинина болон бусад оролсоно. Эдэнэр халаан бүхэндөө 115 проценттээ доошо бэшээр нормоёо дүүргэнэд. **К. Түрков.**

Шатараар республикын түрүү хуурийн түлөө

Түрнэй 12-лохи турта байгшад турнирта түрүүлжэ ялаһан Беруский Сампилов хоёр партине һонирхон хараа. Түрүүшээр тулалдан тэнүүгээр ябажа байтараа, Сампиловын нэгэ бага адуу гаргажархё. Сагаанаар наадаһан Беруский тэрэ адууны хамбаалажа, довтолжо орохо аргатай болобо. Сагаанаар наадагша партинга асэстэ эхэ зоримгой абаданууды хэжэ, түргөөр илалта туйлаа.

Макальский Павловтай наадаһан партида аба абаһан ноёдонь эрид шууд довтолго хэжэ түргэхээр шүүжэрхийн байна. Мункөөтой наадаһан Самарин тэн тэрээ тулалдажа байтараа адуу хэжэ, шүүгдэхэ баатай болоо. Галданов Аминовы, Власов Шахавы, Тоголов Межовы, шүүгээ. Могордов Мельников хоёр тэнсээ. Сумкин Панов хоёр наадаггүй.

13-дахи турта Макальский бодо-

нуудаа муугаар хамгаалан ябажа, Галдановта шүүгдээ. Панов Аминовтай наадаһан партидаа бэлээр илалта туйлаа.

Мельников Сумкин хоёр парти эхэ һонирхолтойгоор үнгэрбэ. Мельниковын хойли хараатайгаар наадажа байтараа адуу гаргажархё. Хараар наадажа байһан Сумкин тэрэ адууны шадамараар харагээжэ, хүбүү эдэд, ноёньон хэдэн тээһөн сэхэ хашажа, мат үгөө. Самарин Шахавтай, Павлов Межовтой, Власов Могордовтой тэнсээ. Тоголов Беруский хоёр парти дүүргэдэггүй хойшолуулагдаа. Сампилов Мункөө хоёр парти наадагдаггүй.

Үнгэргэдэһэн 13 турай һүүлээр түрүүлжэ ябагшад: Беруский 12-һоо 10 очкотой (наадаггүй 1 партитай), Сампилов 10-һаа 9,5 очкотой, Сумкин 12-һаа 8,5 очкотой (наадагдаггүй 3 партитай) болонхой. **А. Мадаев.**

Сагаан „лоцман“

Шэнэ Зеландин хойто эрье зүбшэн, далайн улан сооһоо шоройлодон шулуун хабсагайн зүүрнүүд эхэ адуутай юм. Олоон корабль энэ шулуун мургажэ, уһанда шонгэһэн байна.

1871 оной зүн «Бриль» гэжэ пароходой матросууд энэхи хабсагайн дундуур бүтүү манатайда гаража ябатараа сагаан дельфин гэжэ томо гошын загна харгажархё: Тэрэ дельфин кораблын урда хана замынь харууһанда таваржа ябаба. Тингээ шулуун хабсагайн шуудай үнгэрхөлөөр харагдахалаа болишооһон гэхэ. Тэрэ гэгэһэн хойшо энэгүүр

гараһан бүхы судануудай матросууд зурь бусын энэ „лоцмангай“ ушардаг байгаа. Дэлхэйн олон портнуудта тэрээн тухай мэдэдэг болоо һэн.

Тэдэ эгээл гайхалтай юмниинь юуни байгаа гэхэдэ, энэ аюултай газарта тэрэ сагаан дельфиний дахжа ябаһан корабль ямаршье наадуугаар гардаг байгаа юм.

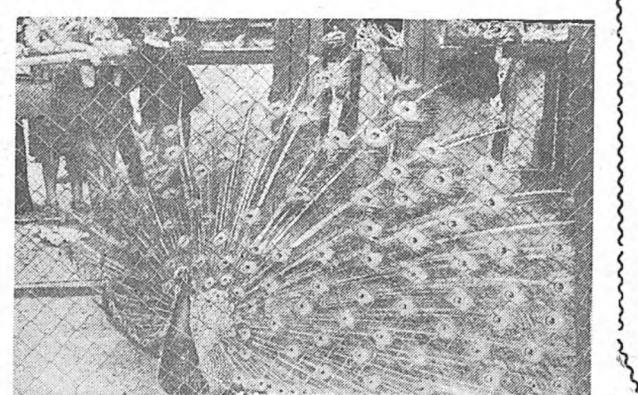
Сагаан дельфин олоон жэлдэ энэгүүр гараһан корабльнууды газаршадгай байгаа. Тэдэ нэгэ хотгуу пассажир тэрэниинь буудажа, шархатууһан юм. Хэдхэн нөдөли үнгэрөөд байха-

да сагаан дельфин дахин харагдажа, газаршадгай эхилээ. Иймэ ушарай болоходо Шэнэ Зеландин правительство тэрэ аминтание алажа болохогүй гэһэн хуули гаргаһан байна. Тэрэ хуулин ёһоор дельфиние алаһан хүн эхэ яла түлэхэ байгаа. Тингэжэ тэрэ сагаан дельфин 1912 он болотор «лоцмангай ала» дүүргэһэн байна.

Ямар ушарһаа сагаан дельфиний аар 40 жэлэй туршдаа корабльнууды үлдээдэг байһаниинь мэдэгдэггүй үлөөн байна.

«Вокруг света» журналаа абтаба.

Тугад шубуун

Арад зоной арга методээр хургуулинууды бариха

Ухибүүднэй харуул хайхан, болбосон түхэлтэй гэрнүүд соо нураһай гэжэ колхознигууд эхэтэ панатаг, эхээр оролодоо байна. Энэ юун дээрһэнэ харагданб гэхэдэ, колхозуудай мүнэг зөөрөө, хүсөөр жэл эрэхэ бүри олон хургуули, хуралсалдай мастерской, интернадууд баригдана.

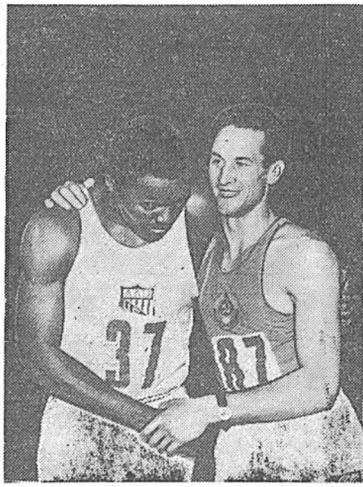
Мүнөө жэлдэ манай республикын колхозууд хургуулинуудта урда урднайхиаа эхэ туһаламжа үзүүднэ. Ярууны, Мухаршэбэрэй, Курумканай, Баргажанай болон бусад олон аймагуудай ажалшад хургуулинууды бариха тухай ЦР-эй Министрүүдэй Советэй тооды халуунаар дэмжэжэ байгаа. Колхозууд тодорхой уялга аана.

саашадан хайжаруула талаар аймаг дотор эхэ хүдэлмэри ябуулагдана. Арад зоной барилгын арга методээр тус аймагта багшанарай байха 8 гэр баригдаа.

Хургуулин байшанууды бариха, заһабарилжа, хуралсалдай-материала база бэхжүүлэхэ тушаа Ярууны аймагай ажалшадтай абан уялга аймагай партийно-советскэ элэхитэйлэй, хургуули, колхоз, предприятинуудай хүтэлбэрлэгшэдэй суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Манай жэшээс дахыт гэжэ уряалан, Ярууны аймагай Хорин, Хэжэнгын аймагай ажалшадта хандаа.

Хургуулинууды, хуралсалдай мастерской, интернадууды бариха гэһэн найшаалтай үхсэл Мухаршэбэрэй аймагта дэмжэгдэнэ. Тусхайбал, «Гигант» колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Братеньков) 280 хүнэй хууртай хургуулин байшан баригдажа дүүрүүтэй байна. Сталиний нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Перевалов) 280 хурагшадтай хууца хургуули баригдажа эхилээ.

«Хургуулин барилга гэшэ бүгэдмнэй бүтээхэ хэрэг» гэжэ колхозой суглаануудташье, хүдөөгэй советүүдэй сессинүүдташье улам олон хүнүүд хэлэдэг болонхой. Тэдэнэр «өөһөдөнгөө хүсөөр үхибүүдтэ хургуулинууды бариха үгээ» гэхэдээ, «Искра» колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Таюский) гэрнүүд 280 хүнэй хууртай хургуулин байшан Хонхолой тосхондо 1958 ондо бариха эхилжэ гэгэһэн уялга

Москва. В. П. Лениней парамжэтэ Центральна стадион дээрэ Советскэ Союзай болон Америкын Холбоото Штадуудай хунган атлетүүдэй суглуулагдамал командануудай мурьсөөн хоёр үдэр соо үргэлжлөөд, июлин 28-да дүүрбэ. Советскэ Союзай команда 172 очко абажа ила. США-гэй команда 170 очкотой болоо. Зураг дээрэ (зүүн гарһаа) 1. Арбан язын зүйлэй мурьсөөдэ 8302 очко

абажа, дэлхэйн шэнэ рекорд тогтоогоод, нэгдэхэ хуури эзэлһэн Рафер (США) байна. Хажуудан хоёрдох хуури эзэлһэн советскэ спортсмен Кузнецов зогсоно. 2. Турбан дахар утын харайгаар нэгдэхэ хуури эзэлһэн Ряховский (СССР) харайжа ябана. Тэрэ 16 метр 59 сантиметр харайжа, урданай рекордые 3 сантиметрээр үчүүлээ. ТАСС-эй фотохроника.

ХИЛЫН СААНАҢАА

Японой коммунистическэ партиин VII съезд хаагдаба

ТОКИО, августын 1. (ТАСС). Японой коммунистическэ партиин VII съезд мүнөөдөр эндэ хүдэлмэрээ дүүргээ.

Коммунистическэ, хүдэлмэришэнь партинуудай түлөөлэгшэдэй зүблөөнүүдэй Москвада 1957 оной ноябрьда болоһон тухай КПЯ-гэй ЦК-гэй президиумэй гэршүүн Сиг гэгэшин элидхэлы мүнөөдөрэй заседани дээрэ делегадууд шагнаһан байна. Социалистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнь партинуудай Декларацие, мүн Эб найрамдалай МанIFESTE съезд найшаһан байна.

Японой коммунистическэ партиин Центральна Комитетэй политическэ элидхэл найшаагаа.

Японой коммунистическэ партиин программын проекты зүбшэхэ сагай дугалдан дээрһэнэ, КПЯ-гэй ЦК-гэй президиумэй гэршүүн Миямото гэгэшин дурадхалаар партиин шэнэ программа баталан абалга партина удаадахи съезд хүрэтэр хойшолуулагдан байна. КПЯ-гэй 1951 ондо баталагдан программа хүсээ буураба гэжэ тоолодоо.

Съездэ хабаадагшад резолюци нэгэн дугаар баталан абаа. Хятадай дипломатическа харилсаагаа дары заһаруулан хайжаруула шухала, нимэ харилсаагүй байхада Японой экономикадо бэрхшээл тохёолдоно, Алас Дурна зүгтэ эб найрамдал бэхжүүлхэ хэрэгтэ муугаар нүлөөлнэ гэжэ тус резолюци соонь хэлэгдэһэн байна.

Партиин Центральна Комитетдэ 31 гэршүүнээ, КПЯ-гэй ЦК-гэй гэршүүндэ 6 кандидатһаа, тэршэлэйн Центральна шалгалтын комиссине 7 хүнөө съезд һунгаа.

Сандзо Носака түгэсхэлэй үгэ хэлэбэ. Съезд партиин зэргын бата нэгдэлые улам бэхжүүлхэ хэрэгтэ туһалаа гэжэ Носака тэмдэглээ. Эб найрамдалай, бээ даанхай байдалай түлөө, социала дэбжэлтын түлөө тэмсэл хэхэ шухала зорилгонууд Японой коммунистическэ партиин үмэнэ мүнөө табигдад байна. Япон доторхи олон түмэн арад зобухы дэлхэйн арад зоно

Корейн Ажалай партиин ЦК-гэй уряанууд

ПХЕНЬЯН, августын 1. (ТАСС). Японой империализмын колониальна дарлалтаһаа Корейн ардые Советскэ Арминь сүлөөлөөр августын 15-да 13 жэл гүйсэхэнэ. Энэ ойтой дашарамдуулан Корейн Ажалай партиин Центральна Комитет уряанууды мүнөөдөр хэлбэлдэ толилоо.

Өөһэдэнь сүлөөлэгшэ—коммунистическэ общество амжалтатайгаар байгуулжа, эб найрамдалай түлөө бүхы хүн түрэлтэнэй тэмсэлые толгойлжо байһан агууехэ совет арда Корейн арадай зүгһөө Центральна Комитет өөрингөө уряа соо халуун амаршала болон баясхалан хүргэһэн байна. Советскэ болон Корейн арадуудай хэтэ мүнхэн хани барисанай, нягта жагсаалай хүндэлдэ, Советскэ Союз түрүүтэй социалистическэ лагерин бата нэгдэлэй хүндэлдэ, бүхы дэлхэйн коммунистическэ, хүдэлмэришэнь партинуудай марксизм-ленинизмтэ туг доро пролетарскэ интернационализмын үзэл сурталаар нягта жагсанги байһанай хүндэлдэ, эб найрамдалай, демократин болон социализмын түлөө тэмсэжэ байһан бүхы дэлхэйн арадуудай хани барисанай, нягта жагсаалай хүндэлдэ зориулагдан юрөөлнүүд уряа соонь табигданхай. Хятадай Арадай Республикын,

арадай демократин бусад ахадуу оронуудай арадуудта, колониализмда эсэргүүсэн, бээ даанхай байдалайнгаа түлөө тэмсэжэ байһан Ази, Африкын арадуудта ТПК-гэй ЦК халуун амаршала хүргэнэ гэжэ уряа соо хэлэгдэнэ. Национальна бээ даанхай байдалайнгаа түлөө тэмсэжэ байһан араб арадууды дэмжэжэ, Ливан болон Йордания американска болон английска империалистуудай хэжэ байһан эзэрхэг түрмхэй ябуулгы буруушаах азуураа, ТПК-гэй Дутын болон Дунда Зүүн зүгһөө интервентүүдэй сэргэе гаргаха эрилтэ табигһан байна.

Уласхоорондын түгшүүрилые хуларуулын, шэнэ дайнай аюул зайсуулын түлөө Советскэ Союзай хэжэ байһан тэмсэлые ТПК-гэй ЦК бүрмүһэн дэмжэнэ.

Урда Корейдэ ракетнэ зэбсэгэй база байгуулжа, атомна дайнда бэлдхэл хэжэ байһан американскэ империалистуудай болон лисинмановска бүлэгэй хорото аашануудта эсэргүүсэһэн, Корей эбэй ёһоор нэгдүүлхын түлөө. Урда Корейн американска эсэргүүнэ дари гаргахын түлөө тэмсэхынь оройнгоо хойто талаһаа урда тала хүрэтэр һууһан бүхы Корейн ардые ТПК-гэй ЦК уряалаа.

Делидэ болоһон митинг дээрэ Неру үгэ хэлэбэ

ДЕЛИ, августын 1. (ТАСС). Үсэгдээр Делидэ олон зоной хабаадалгатай митинг боложо, тэрээн дээрэ премьер-министр Неру үгэ хэлээ. Мүнөөнэй уласхоорондын байдалай хэдэ хэдэн шухала асуудалнууд тушаа тэрэ хэлэһэн байна. Дээдэ зэргэтэнэй зүблөөндэ хабаадалсаһынь Индия Советскэ Союзай дурадхалан тухай Неру үгэ хэлэхэдэ, суларагшад алыга ташаа. Өөһэдэнь хабаатай асуудалай шидхэгдэхэ байһан тулада араб оронуудай түлөөлэгшэдэй тус зүблөөндэ хабаадалсаһынь заагагүй гэгшэ гэжэ Неру хэлээ. Дурсагдаһан асуудал, шидхэгдэхэ ёһотой, онытын дунда хуралсал бэлүүлгэдэ эхэ наад тойбо татана.

дээрэ Неру үгэ хэлэбэ

зуураа, энэ түсэбэй хүлээн абтаагүй байһан тушаа шеналжа байһана Неру элишлээн мэдүүлээ. Ливан болон Йордания харин сэрэгүүдые гаргаха, дээдэ зэргэтэнэй зүблөө зарлаха шухала байһан тухай онсолон тэмдэглэхэ зуураа, Неру ингэжэ хэлээ. Ливан, Йордания болон Дунда Зүүн зүгэй бусад оронууд нейтралыа байха ёһотой. Дунда Зүүн зүгэй нефть тухай США болон Англин һонирхолог байһан тухай хэлэхэдэ, энэ асуудал алыше таладан ашагтай тухатай байхаар гуримшуулагдаха ёһотой гэжэ Неру тэмдэглээ. Зүүн асуудал, шидхэгдэхэ ёһотой, онытын дунда хуралсал бэлүүлгэдэ эхэ наад тойбо татана.

Хургуулинууды барихадань колхозуудта туһаламжа үзүүдэг болохо тухай тусхай тогтоол СССР-эй, РСФСР-эй Министрүүдэй Советүүд абаа юм.

Гүрэнэй мүнэг барндаг зургаанууд колхозуудай гүйлгээр гурбан жэлэй болзороор хургуулин барилга хэхынь мүнэг уршаар үгэхэ уялгатай болонхой. Энэ мүнгэниинь барилгын хахад сэнгэлээ дээшэ бэшэ байха ёһотой. Хургуулин байшанууд колхозуудтай типовой проектээр баригдаха зэргэтэй. РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерство хургуулин байшангай хэдэн типовой проект зохиёогоо. Тусхайбал, 20, 40, 60, 160 хурагшадтай хууртай эхин хургуулин, 280 хууртай долоон жэлэй хургуулин, 400, 520 хууртай дунда хургуулин байшангай типовой проектүүд зохиёодоо. Ном худалдаг наймаанай зургаануудар дамжуулагдан, эдэ типовой проектүүд колхозуудта худалдагдаха.

Бүрн олон колхозуудаар хургуулинууды барюудга болохо талаар арадай гэгээрэлэй органууд, хургуулин хүтэлбэрлэгшэд эхэ ажал ябуулха зэргэтэй.

Тэлээр энэ асуудалые колхознигуудта тайлбарлан ойлгуулжа үгэхэ, хараалһан түсэбүүдээ бэлүүлэхэнь, колхозуудта али болохо туһаламжа үзүүлхэ, барилгын хойноһоо сэг үргэлжэ хинан шалгажа байха ёһотой. Арадай гэгээрэлэй талагууд колхозуудай бариха үгэһэн хургуули, хуралсалдай мастерской, интернадуудта хуралсалдай хэрэгсэлүүды хэрэгтэй соонь абажа үгэхэ, мүн багшанарынь хүсэлдүүлжэ үгэхэ ёһотой.

Ажалшад депутатудай нотагай Советүүдэй гүйсэдкомүүд хургуули барихын тулада колхозуудта цемент, модо, хадаһаа, шэрэ, олифа, санитарно-техническэ түхээрлэг оложо үгэхэ уялгатай.

Мун тэдэндэ мэдэлтэй предприятинууд, барилгын организацинууд экскаватор, бульдозернууды, юмтэ втгэдэг кранууды, барилгын элдэб ондоо машинанууды колхоздо үгэхэ

Бүрн олон колхозуудаар хургуулинууды барюудга болохо талаар арадай гэгээрэлэй органууд, хургуулин хүтэлбэрлэгшэд эхэ ажал ябуулха зэргэтэй.

Тэлээр энэ асуудалые колхознигуудта тайлбарлан ойлгуулжа үгэхэ, хараалһан түсэбүүдээ бэлүүлэхэнь, колхозуудта али болохо туһаламжа үзүүлхэ, барилгын хойноһоо сэг үргэлжэ хинан шалгажа байха ёһотой. Арадай гэгээрэлэй талагууд колхозуудай бариха үгэһэн хургуули, хуралсалдай мастерской, интернадуудта хуралсалдай хэрэгсэлүүды хэрэгтэй соонь абажа үгэхэ, мүн багшанарынь хүсэлдүүлжэ үгэхэ ёһотой.

Ирагай Республикы Арады Финлянди, Канада, Австрали, Эфиопи мэдэрбэ

ЛОНДОН, августын 1. (ТАСС). Ирагай Республикын шэнэ И, КПК тельстве Англин правитэ-сэн; мэдэржэ гэжэ шидхээ гээд Агададын хэрэгүүдэй министр соносхоо.

ХЕЛЬСИНКИ, августын 1. Ирагай Республикы туһалалс лянди мэдэрбэ гэжэ мүнөөдөр соносхогдоһон байна.

ОТТАВА, августын 1. Ирагай Республикы Канада дэрлэн тухай Канадын гадны хэрэгүүдэй министр С. Сносхобо.

ВЕНА, августын 1. (ТАСС). Австрин правитэ-сэн мэдэржэ Ирагай Республикы мэдэрбэ гэжэ мүнөөдөр соносхогдоо.

АДДИС-АБЕБА, августын 1. Эфиопин правитэ-сэн мэдэржэ Ирагай Республикы мэдэрбэ гэжэ мүнөөдөр соносхогдоо.

Англи Аюулгүй Советдэ хандаа

НЬЮ-ЙОРК, августын 1. (ТАСС). ГООН-эй дэргэдэ Англин берлиалистичын түлөөлгшын уялгыг зэрэг гэгшэ Гарольд Били август эсэргүүсэд Аюулгүй Советэй түрүүдэлые һуулаа байһан Жоржо-Нико гүрэнүүдэй цин) гэгшэдэ бэшгэ эльгээгээ зүблөө болон Дунда Зүүн зүгэй ялда буртэ зүбшэн хэлсэхын тулада прадуудай энэ тушуудые толгойлоһонорна. Эб найбадалгатайгаар Аюулгүйн даанхай дэй заседание августын 12-дэриалистичууд гэгшэ хуулига гуйлтай-политичуу соогоо Гарольд Били хэлһэн лан, өөһэдэ шэл хэхэ гуримай бусад аяр, бүдүүлүү нуудаар үгээ ойлголсоһын аман боло Аюулгүйн Советэй гэршүүд А Англин Генеральна секретарин хабдэмэл Ретатайгаар «даб дээрэхи хэлтэ хэжэ ба хэхэ ёһотой гэжэ бэшгэ соо хэлһэн байна.

«Зүбшэхэ зүйлөө зохиёхынь, бусад шэл хэхэ гуримай бусад аяр, бүдүүлүү нуудаар үгээ ойлголсоһын аман боло Аюулгүйн Советэй гэршүүд А Англин Генеральна секретарин хабдэмэл Ретатайгаар «даб дээрэхи хэлтэ хэжэ ба хэхэ ёһотой гэжэ бэшгэ соо хэлһэн байна.

«Телефоноор хөөрөлдөхынь бэрхшээ болошоо»

Закляеный аймагай Санатэ хайловья. Мэлэ тосхонуудтай фаноор хөөрөлдэхэдэ юушье даанагүй гэжэ манай газетнда байһан 13-най номерто нимэ гай таларын тайгаар толилодоһон бэшгэ хэлэгдэһэн байгаа.

Энэ бэшгээр хэмжээ абхада республикын радиотрансакцион сетин дирекцидэ мандак хандаба.

Бэшгэ соо дурсагдаһан танууд шалгалтаар тодоромононо фаноор хөөрөлдөө гуримай талаар зохихо хэмжээ абтааһан. Аймагай хэлхээ холбоһон торын хүтэлбэрлэгшэдтэ сааминимэ баримтые дабахгүй һануулагдаба,—гэжэ ДРТС-эв заседани чальник нүхэр Климов мандакшда мэдээһэн байна.

М. МАНГАДАЕВ.